

Kućni ljubimci i odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću

Barunčić, Branka

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:141:989838>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-03**

Repository / Repozitorij:

[FOOZOS Repository - Repository of the Faculty of Education](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Branka Barunčić

Kućni ljubimci i odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću

DIPLOMSKI RAD

Osijek, 2016.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Sveučilišni diplomski studij Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

Kućni ljubimci i odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću

DIPLOMSKI RAD

Predmet: Prirodoslovlje

Mentor: dr. sc. Irella Bogut, izvanredni profesor

Sumentor: mr. sc. Željko Popović, profesor visoke škole

Student: Branka Barunčić

Matični broj studenta: 2788

Osijek, rujan 2016.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Cilj diplomskog rada	2
2. Povijest kućnih ljubimaca	3
3. Evolucija držanja životinja	3
3.1. Drevne civilizacije.....	4
3.2. Srednji vijek	5
3.3. Držanje kućnih ljubimaca u modernom društvu.....	5
4. Djeca i kućni ljubimci	6
4.1. Privrženost kućnom ljubimcu.....	7
4.2. Utjecaj kućnih ljubimaca na dijete	7
5. Kućni ljubimac u vrtiću	9
5.1. Zdravlje i sigurnost djece	9
5.2. Aktivnosti u dječjem vrtiću	10
6. Ispitanici i metode	12
7. Rezultati i rasprava	12
8. Zaključak	25
9. Literatura	26
10. Sažetak	27
11. Summary	28
12. Prilozi	30

1. UVOD

Dječji svijet ispunjen je realnim ili imaginarnim životinjama koje se pojavljuju u knjigama, crticiima, filmovima, video igricama, zoološkim vrtovima, cirkusima, ali i njihovim kućama i dvorištima.

Kućni ljubimci nerijetko zauzimaju ulogu člana obitelji, s njima se razvija emocionalni odnos i oni djetetu pružaju osjećaj podrške. Istraživanja pokazuju da djeca koja odrastaju uz kućne ljubimce vrlo su snažno emocionalno privrženima ljubimcima te ih percipiraju kao posebne prijatelje, važne članove obitelji, izvore zabave, fizičke sigurnosti, vježbe i zaštite, te one koji im bezuvjetno pružaju ljubav i emocionalnu podršku (Smojver-Ažić i Topalović prema McNicholas i Collis, 2001.).

Kao moguća teorijska podloga analize uloge kućnih ljubimaca u više se radova ističe teorija privrženosti. Privrženost je trajna emocionalna veza pojedinca u odnosu na jednu ili više značajnih drugih osoba. Razvija se tijekom prve godine života između djeteta i roditelja (skrbnika), a karakterizira je tendencija traženja i održavanja bliskosti privrženim ljudima za vrijeme stresnih situacija (Smojver-Ažić i Topalović prema Colin, 1996.).

Poznato je kako postoji povezanost između čovjeka i životinje, a u posljednjih 30-ak godina i znanstvenici sve više pažnje posvećuju činjenici da su kućni ljubimci važni za dobrobit ljudi. Istraživanja društva za promicanje uloge kućnih ljubimaca (SCAS, Society for Companion Animal Studies) pokazuje kako ljubimci poboljšavaju osjećaj općeg zadovoljstva životom, predstavljaju oblik prevencije od zaraznih bolesti i poboljšavaju zdravlje, jer sretniji su ljudi uglavnom i zdraviji.

Dosadašnja su istraživanja pokazala da se djeca koja odrastaju uz kućne ljubimce mogu osjećati emocionalno snažno privrženima ljubimcima, što se očituje kroz želju i aktivno traženje blizine i društva svojih ljubimaca, provođenje vremena u društvu ljubimaca, pokazivanje snažnih emocija te, u društvu ljubimaca, promjenu negativnoga raspoloženja u pozitivno (Smojver-Ažić i Topalović prema McNicholas i Collis, 2002.).

U ekološko-odgojno-obrazovnoj praksi ekološke igre i aktivnosti u vezi životinja imaju različito značenje. Poticaj može biti svaki snažni doživljaj i događaj iz posjeta kućnog ljubimca. Djeca predškolske i rane školske dobi rado se uključuju u igre i rado izvode takve aktivnosti (Uzelac, Starčević, 1999.).

Kućni ljubimac može biti dobar partner roditeljima u učenju empatije, suosjećanja, odgovornosti i poštovanja kod djece. Kako odrastaju, djeca kroz igru s životinjom usvajaju mnoge vještine, od motoričkih do socijalnih.

1.1. Cilj diplomskog rada

Cilj mog rada bio je ispitati zastupljenost teme „Kućni ljubimci“ u radu sa djecom u dječjem vrtiću.

Odabrala sam ovu temu jer mi je zanimljiva, a ispitat ću koliki utjecaj kućni ljubimci imaju na razvoj djeteta i provode li odgojiteljice aktivnosti na tu temu u dječjem vrtiću.

Za potrebe diplomskoga rada, osmislila sam anketu o temi „Kućni ljubimci“ u dječjem vrtiću koju sam provela s odgojiteljicama dječjeg vrtića u Ivankovu.

2. Povijest kućnih ljubimaca

„Udomaćivanje životinja: pasa, mačaka, konja i stoke preživjelo je mnoga stoljeća razvoja i promjene, i ostavilo duboku međusobnu povezanost. Svaka nam životinja može poslužiti kao učitelj“ (Chernak McElory, 2002.).

Za prvotne ljude uzimanje se životinja i briga za njih, čini kao loša strategija za preživljavanje. Ljudi su se prije 2,6 milijuna godina prebacili iz uglavnom vegetarijanske prehrane u onu bogatu mesom. To se dogodilo zato što su izumili alate za lov od kamena što im je omogućavalo da se natječu s drugim glavnim grabežljivcima.

Izmislili su opremu, naučili kako pratiti i ubijati, a na kraju uzeli životinje, koje također znaju loviti, poput vukova i drugih očnjaka. Druge, kao što su koze, krave i konji, osiguravale su mlijeko, dlaku, kožu i meso.

Upravljanje svim tim životinjama ili samo praćenje životinja u lovu, zahtijeva tehnologiju, znanje i načine za čuvanje i prenošenje informacija. Dakle, jezik se morao razvijati i evoluirati u susret izazovima.

Kod životinja su se genetske promjene razvile jer su ih ljudi uzgajali za specifične zadatke, recimo krave koja daju više mlijeka ili kokoši koje nose više jaja. Ali taj evolucijski utjecaj djeluje u oba smjera. Psi su, na primjer, možda selektivno uzeti od strane ljudi koji dijele gene za više suosjećanja. Ti su ljudi onda napredovali uz pseću pomoć u lovu i osiguranju svojih domova.

3. Evolucija držanja životinja

U prapovijesti odnos između primitivnog čovjeka i životinja bio je odnos između lovca i lovine. Ljudi su životinje prvenstveno smatrali izvorom hrane i kože za odijevanje. Prva životinja koja se preobrazila iz divlje u pripitomljenu bio je vuk, zajednički predak svih modernih pasa. Ovo se dogodilo barem prije 12000-14000 godina. (Chernak McElory, 2002.). Od najranijih dana pripitomljavanja, ljudi su imali praktičnih koristi od pasa. Držali su ih jer su mogli obavljati zadatke kao što je lov, čuvanje i briga o stadu.

3.1. Drevne civilizacije

Postupna promjena u ljudskom životu dogodila se prije otprilike 8000 godina. Radni psi su sve više bili cijenjeni u takvim okolnostima, ali u to je vrijeme mačka također ostvarila manju vezu s ljudima. Kuće, žitnice i skladišta pružile su novu okolinu koju su brzo okupirali miševi i drugi mali sisavci, omiljeni plijen malih divljih mačaka. Mačke su slijedile te glodavce u ljudska naselja, a ljudi su ih tolerirali i vjerojatno ohrabrivali zbog njihove koristi u uklanjanju tih kradljivaca hrane. Drevni Egipćani jako su cijenili mačke. Unatoč pokušaju egipatskih vlasti da spriječe njihov izvoz, domaća se mačka postupno raširila u druge zemlje na tom području. Rimljane smatraju općenito odgovornima za dovođenje domaće mačke u Europu, gdje su bile vrlo cijenjene kao istrebljivači nametnika (Bogdan, 2015; <http://svijet-ljubimaca.blogspot.hr/2015/02/povijest-kucnih-ljubimaca.html>).

U nekim drevnim civilizacijama i psi su vjerojatno imali kulturalno značenje, najčešće što se tiče običaja oko smrti. U nekim slučajevima se preminule namjerno davalo psima da ih pojedu, jer se smatralo neophodnim da duša preminulog treba proći kroz psa kako bi došla do zagrobnog života. Ove rane veze između pasa i smrti postupno su evoluirale u vjerovanja da bi psi mogli čuvati ili spriječiti smrt. U staroj Grčkoj psi su držani kao pomoćnici u hramovima za liječenje jer je mnogo ljudi vjerovalo da su mogli liječiti bolesti (Bogdan, 2015; <http://svijet-ljubimaca.blogspot.hr/2015/02/povijest-kucnih-ljubimaca.html>).

Držanje kućnih ljubimaca kod vladajućih ili visokih klasa ima dugu povijest, barem od vremena drevnog Egipta. Zidne slike iz te ere prikazuju faraone koji imaju životinje kao pratnju. Kako su se civilizacije razvijale, odnos između ljudi i životinja postao je više simboličan i manje bitan za ljudski život i s tom je promjenom došlo mišljenje da su ljudi nadređeni svim životinjama. Iako su životinje izgubile mnogo od svoje religijske i kulturalne važnosti, neke su životinje ostale usko povezane s ljudima (Bogdan, 2015; <http://svijet-ljubimaca.blogspot.hr/2015/02/povijest-kucnih-ljubimaca.html>).

3.2. Srednji vijek

U Europi, od 13. do 15. stoljeća, držanje kućnih ljubimaca bilo je popularno među aristokracijom i dijelom višeg svećenstva. Mali psi za držanje u krilu bili su moderni među finim damama, dok su muškarci iz tih krugova bili naklonjeniji „korisnijim“ životinjama, kao što su lovački psi i sokolovi. Tijekom ovog razdoblja, lov je bio jako važan među aristokracijom kao simbol moći i statusa. Broj pasmina narastao je diljem Europe jer su razvijani različiti tipovi za lov različitih životinja. (Chernak McElory, 2002.).

Najvjerojatniji razlog za negativne stavove prema životinjama tijekom povijesti je taj da su se privrženi odnosi prema životinjama smatrali nemoralnima i neprirodnima. Na zapadnom svijetu dugo se smatralo da životinje nemaju osjećaje i da su stvorene kako bi služile ljudima.

3.3. Držanje kućnih ljubimaca u modernom društvu

U današnjim društvima kućni ljubimci mogu imati više funkcionalnih uloga, od ukrasa do statusnog simbola, kao pomagači i pratitelji. Ljudi izražavaju svoju osobnost preko ljubimca kojeg posjeduju. Na primjer, rijetke pasmine mačaka i pasa često se koriste kao pokazatelji statusa. Psi vodiči za slijepce i psi za gluhe primjeri su ljubimaca koji se drže kao pomagači. Najčešći razlog za držanje kućnih ljubimaca u zapadnim društvima je društvo. Posljednjih godina je narasla svijest o vrlo pozitivnom djelovanju koje ovaj odnos može imati na ljudsko zdravlje i psihološko stanje i priznanje ljudske medicine o terapijskoj vrijednosti životinjskog društva (Chernak McElory, 2002.).

4. Djeca i kućni ljubimci

Dječji svijet ispunjen je realnim ili imaginarnim životinjama koje se pojavljuju u knjigama, crticiama, filmovima, video igricama, zoološkim vrtovima, cirkusima, ali i njihovim kućama i dvorištima (Smojver-Ažić i Topalović, 2010.).

Kućni ljubimci zauzimaju ulogu člana obitelji, s njima se razvija emocionalni odnos i oni djetetu pružaju osjećaj podrške. Istraživanja pokazuju da su djeca koja odrastaju uz kućne ljubimce vrlo snažno emocionalno privrženima ljubimcima te ih percipiraju kao posebne prijatelje, važne članove obitelji, izvore zabave, fizičke sigurnosti, vježbe i zaštite, te one koji im bezuvjetno pružaju ljubav i emocionalnu podršku (Smojver-Ažić i Topalović prema McNicholas i Collis, 2001.).

Kućni ljubimac djetetov je prijatelj koji mu pruža emocionalnu podršku. Uz njega je dijete aktivnije i povezanije s prirodom i svojom obitelji jer je kućni ljubimac obveza i radost koja povezuje sve članove kućanstva.

„Djeca koja prolaze kroz teške traume ili su suočena s bolešću opasnom po život često se povlače od svijeta tražeći sigurno mjesto. Ponekad, neka životinja, samo vlastitim prisustvom može biti izvor sigurnosti i iscjeljenja djetetu bez nade. To je možda zbog toga što životinje znaju saslušati bez osuđivanja i dijeljenja savjeta i što nam u istom trenutku pružaju smireno odobravanja i ljubav“ (Chernak McElory, 2002.).

Kao moguća teorijska podloga analize uloge kućnih ljubimaca u više se radova ističe teorija privrženosti. Privrženost je trajna emocionalna veza pojedinca u odnosu na jednu ili više značajnih drugih osoba. Razvija se tijekom prve godine života između djeteta i roditelja (skrbnika), a karakterizira je tendencija traženja i održavanja bliskosti privrženim ljudima za vrijeme stresnih situacija (Smojver-Ažić i Topalović prema Colin, 1996.).

4.1. Privrženost kućnom ljubimcu

Sve veći broj obitelji, posebice onih s manjom djecom, imaju kućne ljubimce koji se u urbanim sredinama smatraju značajnim i ravnopravnim članovima obitelji i od kojih se također očekuje da utječu na ponašanje i doživljavanja svojih vlasnika. (Smojver-Ažić i Topalović prema Melson, 2003.)

Dosadašnja su istraživanja pokazala da se djeca koja odrastaju uz kućne ljubimce mogu osjećati emocionalno snažno privržena ljubimcima, što se očituje kroz želju i aktivno traženje blizine i društva svojih ljubimaca, provođenje vremena u društvu ljubimaca, pokazivanje snažnih emocija te, u društvu ljubimaca, promjenu negativnoga raspoloženja u pozitivno (McNicholas i Collis, 2002.).

Jedno od mogućih objašnjenja kaže da je pozitivan emocionalni oslonac koji djeca traže u kućnim ljubimcima povezan s emocionalnom potporom koju dobivaju od roditelja (Smojver-Ažić i Topalović prema Bryant, 1990.).

Djeca u interakciji s ljubimcem koji u potpunosti ovisi o njima, uče razumjeti potrebe i osjećaje životinja, ali i ljudskih bića, i to od najranije dobi. Pri tomu nije presudno samo posjedovanje ljubimca nego i suosjećanje koje djeca imaju prema ljubimcima, a koje je povezano s njihovom empatijom prema ljudima. (Smojver-Ažić i Topalović, prema Poresky i Hendrix, 1990.)

Socijalne vještine kao rezultat rane interakcije s figurom privrženosti prenose se i na interakcije s drugim osobama i učvršćuju se kroz biranje određenih socijalnih situacija i zahtjeva. Istraživanja potvrđuju povezanost rane sigurne privrženosti i kasnije socijalne kompetencije do srednje adolescencije (Smojver-Ažić i Topalović prema Thompson, 1999.).

Prema jednoj od osnovnih pretpostavki teorije privrženosti, rani odnosi koje djeca uspostave s primarnim skrbnicima utječu na kvalitetu odnosa koje će dijete u budućnosti uspostaviti sa svojim vršnjacima.

4.2. Utjecaj kućnih ljubimaca na dijete

Kućni ljubimac može biti dobar partner roditeljima u učenju empatije, suosjećanja, odgovornosti i poštovanja kod djece. Kako odrastaju, djeca kroz igru s životinjom usvajaju mnoge vještine, od motoričkih do socijalnih. Mnoga djeca nalaze veliku utjehu u životinji s kojom žive, nekada se povjeravaju kućnom ljubimcu i na taj način uče izbaciti negativne osjećaje. Djeci životinja pomaže u socijalizaciji te je most prema drugim osobama prilikom

zbližavanja, upoznavanja i stvaranja novih prijateljstava. Životinja pomaže djetetu da se nauči brinuti o bližnjima, da se nauči odgovornosti i usvajanju obaveza (Smojver-Ažić i Topalović, 2010.).

Te vrijednosti u početku su vezane za jednu konkretnu životinju (ili više njih ukoliko dijete odrasta na selu), ali one ostaju zauvijek u čovjeku i kasnije će ih primjenjivati prema svakom ljudskom ili životinjskom biću.

Vrlo je važno da roditelji ohrabruju djecu da poštuju i brinu za životinje, ne samo zato što je cilj odgojiti djecu koja će biti brižna, suosjećajna i odgovorna, već i zato što djeca koja su u pozitivnoj interakciji sa životinjama, imaju veću razinu samopouzdanja i bolje socijalne vještine.

Ako u kući boravi ljubimac, roditelji i djeca često dijele brigu za njega, a to znači da mališani u ranoj dobi uče kako brinuti i njegovati živo biće koje je ovisno o njima. Kad se radi o maloj djeci, uključenost, pozitivni poticaji i prihvaćanje predstavljaju važne momente za izgrađivanje samopoštovanja. Kad ispunjava zadatke primjerene svojoj dobi, to jest kada se zajedno s roditeljima brine o ljubimcu, dijete stječe osjećaj kompetentnosti. (Smojver-Ažić i Topalović, 2010.).

5. Kućni ljubimac u vrtiću

Potrebno je razlikovati pristup pri kojemu su ljubimci stalno smješteni u vrtiću od onog koji osigurava samo prigodan boravak životinje u vrtiću. Ljubimac može provoditi vrijeme unutar vrtića ili u njegovom dvorištu. Prije samog dolaska ljubimca u ustanovu potrebno je osigurati mu i prirediti adekvatan prostor i odabrati djecu koja se žele brinuti za ljubimca.

Prije dolaska kućnog ljubimca treba pažljivo proučiti literaturu i pitati veterinare kako bi se saznalo sve o eventualnim specifičnostima držanja kućnog ljubimca. Važno je djecu uputiti u pravilno pristupanje sa životinjama. Djeca koja odrastaju u obiteljima koje imaju životinje i ljubimce uglavnom se dobro upoznata s pravilnim postupanjem prema životinjama, dok oni koji nemaju ljubimce najčešće ne poznaju ta pravila.

Djeci treba savjetovati da se zajednički brinu i dijele odgovornost oko brige za ljubimca, važno je djeci dati zadatke koji su primjereni za njihovu dob. Potrebno ih je ohrabrivati i biti podrška njihovoj brizi i radu, pomoći im i uputiti ih u pravilan odnos prema životinji.

Kućni ljubimci imaju pozitivan utjecaj na djecu, a neka od njih su:

- potiču djecu na razmišljanje i učenje jer djeca razvijaju zanimanje za prirodu, raste im entuzijazam i raduju se bavljenju životinjom,
- potiču dječje poštovanje prema vlastitom životu, a samim tim poboljšavaju odnose sa vršnjacima, roditeljima, odgojiteljima,
- razvijaju osjećaj odgovornosti kod djece.

5.1. Zdravlje i sigurnost djece

Poželjno je pitati veterinara za savjete prije dolaska kućnog ljubimca u skupinu i uzeti odgovarajuću literaturu o njezi ljubimca ili neke druge izvore informacija. Veterinar treba pregledati ljubimca, provjeriti njegovo zdravlje, temperament i ponašanje.

Moguće rizike predstavljaju alergije, ozljede ili infekcije. Postoje infekcije koje se mogu prenijeti sa životinje na čovjek i obrnuto. Većina infekcija koje su nastale u dodiru sa životinjom očituju se u nekim dermatološkim problemima (manje kožne infekcije).

Alergije mogu izazvati različiti alergeni, poput peludi, kućne prašine, tkanine, aditiva hrani, životinjske prhuti i slično. Pranje ruku nakon diranja životinje uglavnom sprječava ili umanjuje simptome. Potreban je vrlo blizak i dugotrajan dodir sa životinjom da bi došlo do reakcije.

Do ugriza i ogrebotina vrlo vjerojatno neće doći osim ako životinje nisu uplašene ili se s njima grubo ne postupa. Djecu treba naučiti kako da nježno postupaju sa životinjama. Pritom ih učiti kako se empatično i s razumijevanjem odnositi prema životinjama.

5.2. Aktivnosti u dječjem vrtiću

U ekološko-odgojno-obrazovnoj praksi ekološke igre i aktivnosti u vezi životinja imaju različito značenje. Poticaj može biti svaki snažni doživljaj i događaj iz posjeta kućnog ljubimca. Djeca predškolske i rane školske dobi rado se uključuju u igre i rado izvode takve aktivnosti (Uzelac, Starčević, 1999.).

Moguće je postaviti sljedeće ciljeve:

- povećati poznanstvo sa kućnim ljubimcima kroz promatranje u sobi dnevnog boravka,
- stvoriti posebnu osjećajnu vezu prema kućnim ljubimcima.

Bitno je voditi djecu da s vremenom shvate da sva živa bića (biljke, životinje, čovjek) imaju iste osnovne potrebe za preživljavanjem (hrana, voda, zrak) (Uzelac, Starčević, 1999.).

5.2.1. Sličnosti tijela ljudi i životinja

Odgojitelj može organizirati aktivnosti koje upućuju na zapažanje sličnosti u osnovnim obilježjima ljudi i životinja (Uzelac, Starčević, 1999; 119):

- nekoliko djece legne na veliki komad papira,
- druga djeca crtaju obrise njihova trupa na tom papiru,
- na drugom papiru djeca mogu crtati obrise njihovog kućnog ljubimca.

Time se stvara povoljna klima i motivacija za nastavak gdje djeca mogu raditi sljedeće:

- izrezati obje slike i zalijepiti jednu pored druge na zid,
- vrpcom povezati istovrsne dijelove tijela (ruke, vrat, trup, trbuh, noge, prste),
- razgovarati o fizičkim sličnostima i razlikama između ljudi i životinja.

5.2.2. Potrebe kućnih ljubimaca

Aktivnosti koje se mogu nastaviti na prethodne, a pomažu djeci u razmišljanju i stvaranju novih pogleda na sličnosti između ljudi i kućnih ljubimaca su sljedeće (Uzelac, Starčević, 1999; 120):

- zalijepiti na zid sliku djeteta i sliku nekog kućnog ljubimca,
- postavljati poticajna pitanja: Trebaju li djevojčica/dječak i životinja utočište – mjesto za spavanje? Trebaju li oboje hranu i vodu?

Na taj način djeca uče o potrebama kućnih ljubimaca i kako ih njegovati.

5.2.3. Osjećaji kućnih ljubimaca

Tema može obuhvaćati sljedeće aktivnosti (Uzelac, Starčević, 1999; 120):

- opisivanje nekih osjećaja životinja u određenim situacijama (sreća, tuga, toplina, samoća, bol i slično),
- povezivati određene situacije kućnih ljubimaca sa osjećajima, tako da djeca mogu odglumiti te situacije.

Svrha igre je prepoznati i razumjeti osjećaje kućnih ljubimaca u raznim situacijama.

5.2.4. Prava kućnih ljubimaca

Potrebno je provesti razgovor s djecom o pravilima koja vladaju u obitelji i vrtiću. Razgovorom ih postupno uvesti u situacije kako treba postupati prema kućnim ljubimcima. Zatim ih treba potaknuti da naprave listu svojih kućnih pravila, a na drugoj listi mogu biti pravila o brizi prema kućnim ljubimcima kao što su: vrijeme davanja vode, hrane, šetnja... (Uzelac, Starčević, 1999; 120):

6. Ispitanici i metode

U istraživanju je sudjelovalo 6 odgojiteljica iz dječjeg vrtića „Radosno djetinjstvo“ u Ivankovu. Anketa se sastojala od 15 pitanja otvorenoga, zatvorenoga i kombiniranoga tipa te Likertove skale. Od 6 ispitanih odgojiteljica, samo je jedna s radnim iskustvom manjim od 10 godina. U anketi je bilo 13 pitanja na koja su pozvane odgovoriti sve ispitanice (1., 2., 3., 4., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., i 15. pitanje), a ostalih 2 ovisilo je o tome jesu li se odgojiteljice do sada susretale s navedenom temom ili ne.

7. Rezultati i rasprava

U daljnjem tekstu nalazi se analiza anketnih pitanja. Cjelokupna anketa nalazi se u Prilogu 1.

1. Pitanje – Provodite li temu „Kućni ljubimci“ u radu s djecom?

Bili su ponuđeni odgovori DA i NE, i sve su odgojiteljice (6) na ovo pitanje odgovorile sa DA (100%).

2. Pitanje - Provodite li ovu temu u sklopu neke druge teme? (Ako je odgovor DA, napišite u sklopu koje teme)

Sve su odgojiteljice (100%) odgovorile sa DA.

A teme u sklopu kojih ju provode su:

- Moja najdraža životinja,
- Životinje koje poznajemo,
- Životinjski svijet,
- Dan planete Zemlje.

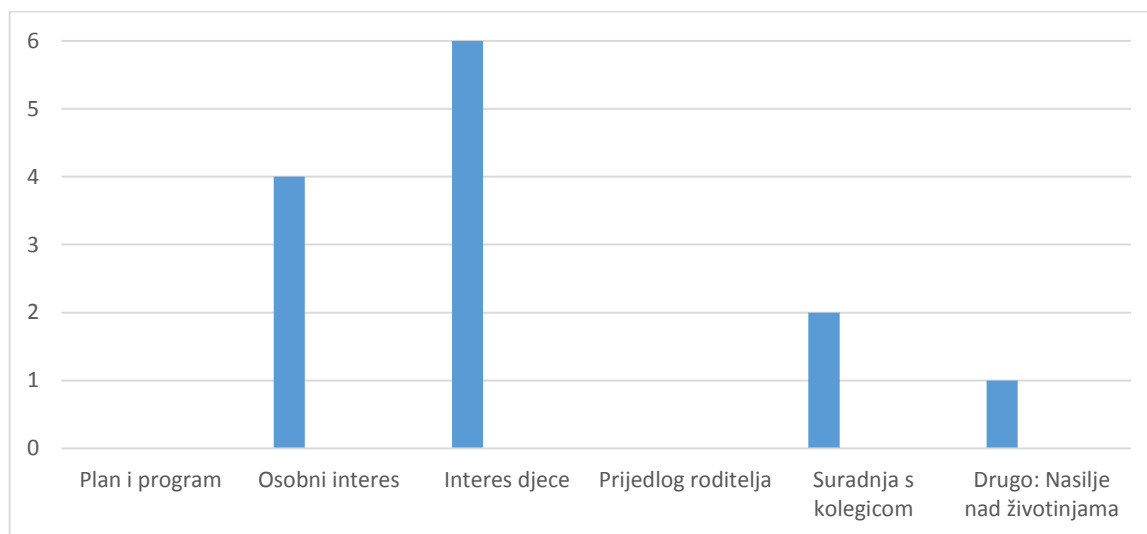

3. Pitanje - Što Vas je potaknulo na provođenje teme „Kućni ljubimci“?

Ponuđeni odgovori bili su:

- a) Plan i program
- b) Osobni interes
- c) Interes djece
- d) Prijedlog roditelja
- e) Suradnja s kolegicom
- f) Nešto drugo _____

Na *slici 1.* vidljivo je kako je šest odgojiteljica (100%) navelo kako ih je na provođenje teme potaknuo interes djece. Četiri odgojiteljice (66%) potaknuo je osobni interes, dvije odgojiteljice (33%) potaknula je suradnja sa kolegicom, a jednu odgojiteljicu (16%) potaknula je tema “Nasilje nad životinjama“. Ni jednu odgojiteljicu na provođenje teme nisu potaknuli Plan i program i prijedlog roditelja.

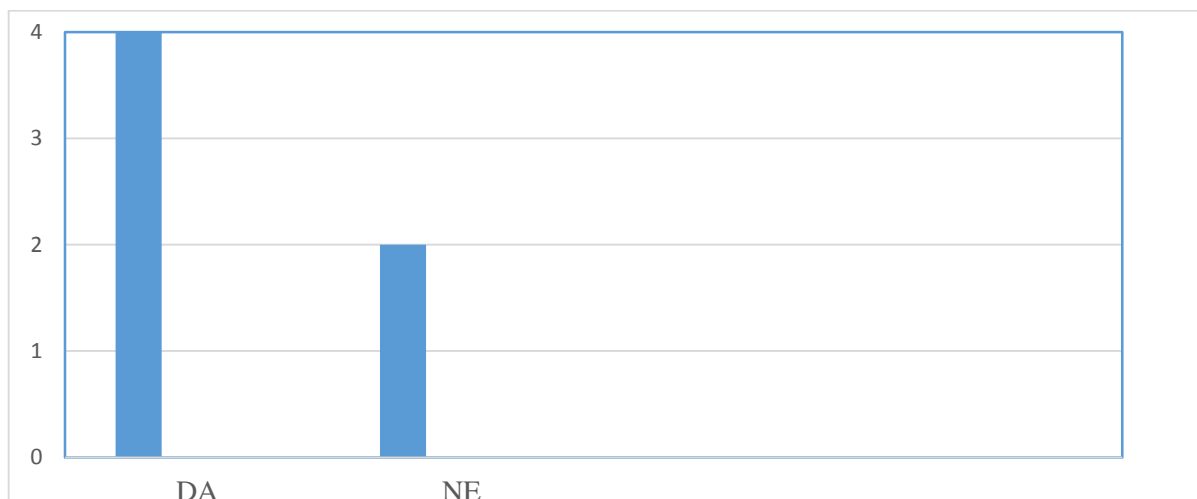

Slika 1. Što ih je potaknulo na provođenje teme?

4. Pitanje - Imate li mogućnost dovesti kućnog ljubimca u sobu dnevnog boravka u dječjem vrtiću?

Na navedeno pitanje odgojiteljice su imale ponuđene odgovore DA i NE..

Slika 2. Četiri odgojiteljice (67%) su odgovorile DA, a dvije odgojiteljice (33%) NE.

Slika 2. Imaju li odgojiteljice mogućnost dovesti kućnog ljubimca u sobi dnevnog boravka

5. Pitanje - Ako je odgovor u prethodnom pitanju bio DA, napišite jeste li to ikada napravili i o kojem kućnom ljubimcu se radilo.

Na navedeno pitanje odgovorile su četiri odgojiteljice (67%) koje su na prethodno pitanje odgovorile pozitivno. Navele su sljedeće životinje

- zec (3 odgojiteljice)
- mačka (2 odgojiteljice)
- patuljasti kunić (1 odgojiteljica)
- kornjača (1 odgojiteljica)
- ribica (1 odgojiteljica)
- pas (1 odgojiteljica)

6. Pitanje - Kako su djeca reagirala na kućnog ljubimca u skupini?

I na ovo pitanje su odgovorile četiri odgojiteljice koje su potvrdno odgovorile na četvrto pitanje, a navele su sljedeće reakcije djece:

- djeca su oduševljena (3 odgojiteljice)
- djeca su pokazala veliki interes (3 odgojiteljice)
- djeca promatraju životinju (2 odgojiteljice)
- djeca hrane životinju (2 odgojiteljice)
- djeca pričaju o svom kućnom ljubimcu (1 odgojiteljica)

7. Pitanje - Koje vrste aktivnosti ste koristili ili koje smatrate da bi mogli koristiti tijekom provođenja navedene teme? (Potrebno je rangirati aktivnosti prema važnosti) Bile su ponuđene sljedeće aktivnosti:

- glazbene,
- istraživačko-spoznajne,
- likovne,
- manipulativne igre,
- aktivnosti za razvijanje govora.

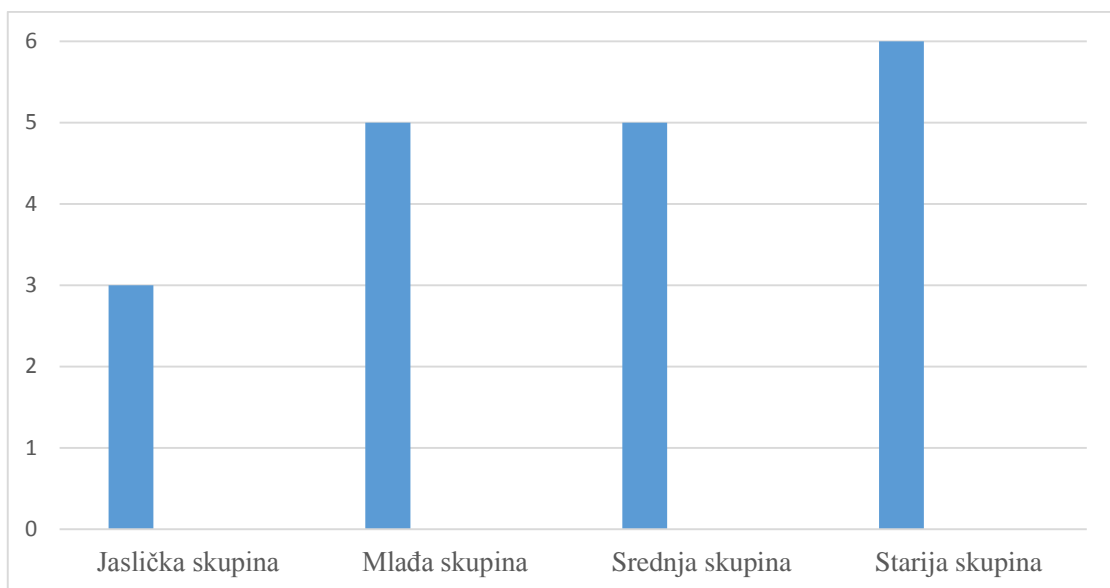
Jedna odgojiteljica (17%) smatra da su glazbene aktivnosti najvažnije tijekom provođenja teme, dok tri smatraju (50%) da su ipak istraživačko-spoznajne aktivnosti najvažnije, a dvije odgojiteljice smatraju (33%) da su aktivnosti za razvoj govora najvažnije te su ih rangirali pod rednim brojem 1.

8. Pitanje - S kojim uzrastom djece ste provodili ili smatrate da bi mogli provoditi navedenu temu? (Odgovornice su imale mogućnost zaokružiti više odgovora)

Navedeni odgovori bili su:

- a) jaslička skupina
- b) mlađa skupina (3-4 godine)
- c) srednja skupina (4-5 godina)
- d) starija skupina (5-6 godina)

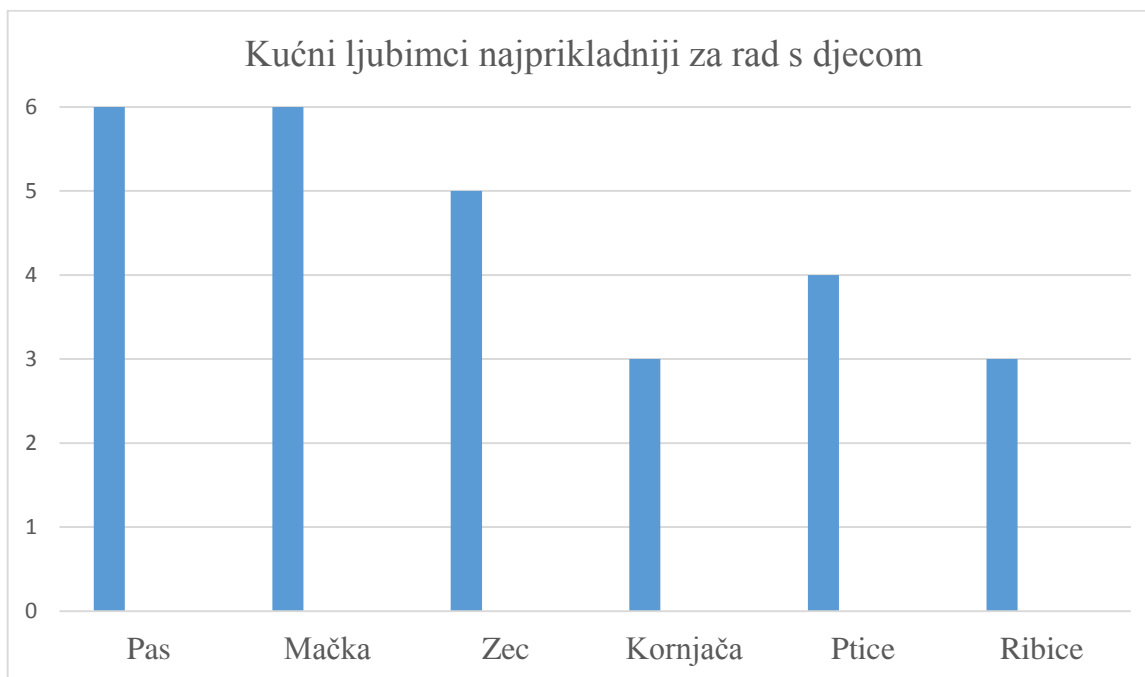
Slika 3. Prikazana je dob djece za koju odgojiteljice smatraju da bi mogle provoditi ili su već provodile navedenu temu „Kućni ljubimci“. Tri odgojiteljice (50%) zaokružile su jasličku skupinu, pet odgojiteljica (83%) izabralo je mlađu skupinu, a pet odgojiteljica (83%) smatra da je primjereno za srednju skupinu, a svih šest odgojiteljica (100%) složilo se da se tema može provoditi sa starijom skupinom.

Slika 3. Dob djece sa kojom smatraju da se navedena tema može provoditi

9. Pitanje - Koji su kućni ljubimci po Vama najprikladniji za rad s djecom u dječjem vrtiću?

Slika 4. Na navedeno pitanje čak šest odgojiteljica (100%) napisalo je pas, šest odgojiteljica (100%) navelo je mačku. Pet odgojiteljica (83%) smatraju da je to zec, četiri odgojiteljice (67%) navele su ptice, tri odgojiteljice (50%) spomenule su kornjaču i tri odgojiteljice (50%) navele su ribice.

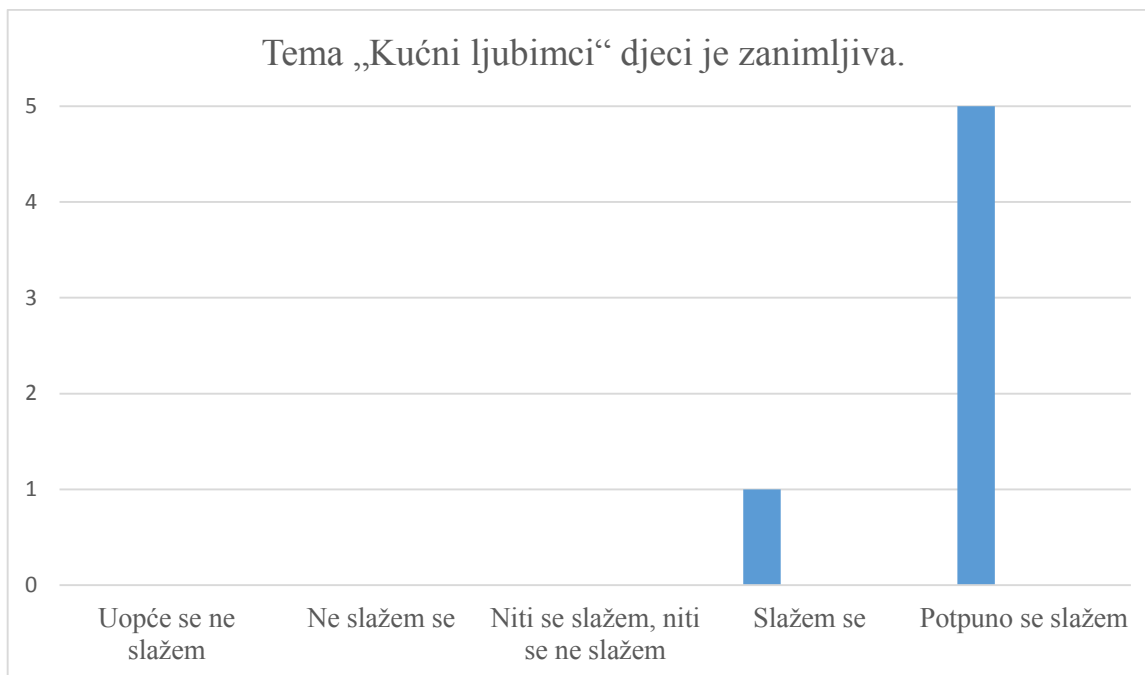

Slika 4. Kućni ljubimci najprikladniji za rad s djecom u dječjem vrtiću

10. pitanje – U pitanju su bile navedene tri tvrdnje i brojevi od 1 do 5 koji su označavali:

- 1 – uopće se ne slažem
- 2 – ne slažem se
- 3 – niti se slažem, niti se ne slažem
- 4 – slažem se
- 5 – potpuno se slažem

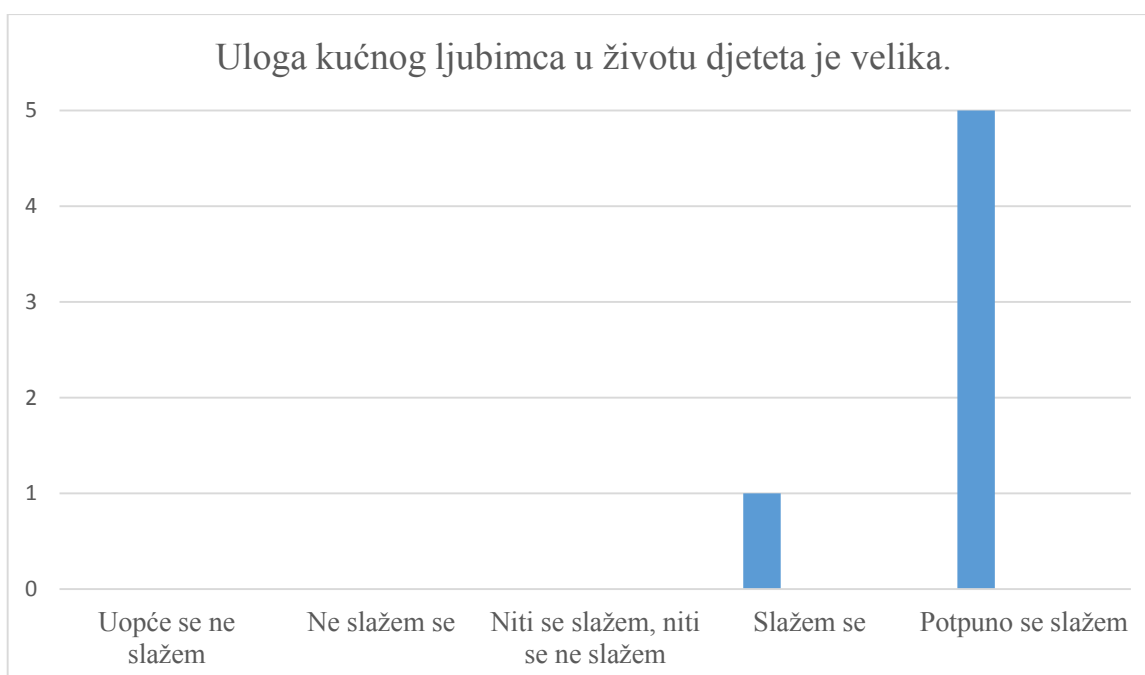
Slika 5. prikazuje tvrdnju broj 1 – „Tema *Kućni ljubimci* djeci je zanimljiva.“ Pet odgojiteljica (83%) potpuno se slaže da je navedena tema djeci zanimljiva, dok se jedna odgojiteljica (17%) slaže da je tema zanimljiva djeci.

Slika 5. Tvrdnja „Tema Kućni ljubimci djeci je zanimljiva“

Slika 6. prikazuje tvrdnju broj 2 – „Uloga kućnog ljubimca u životu djeteta je velika.“

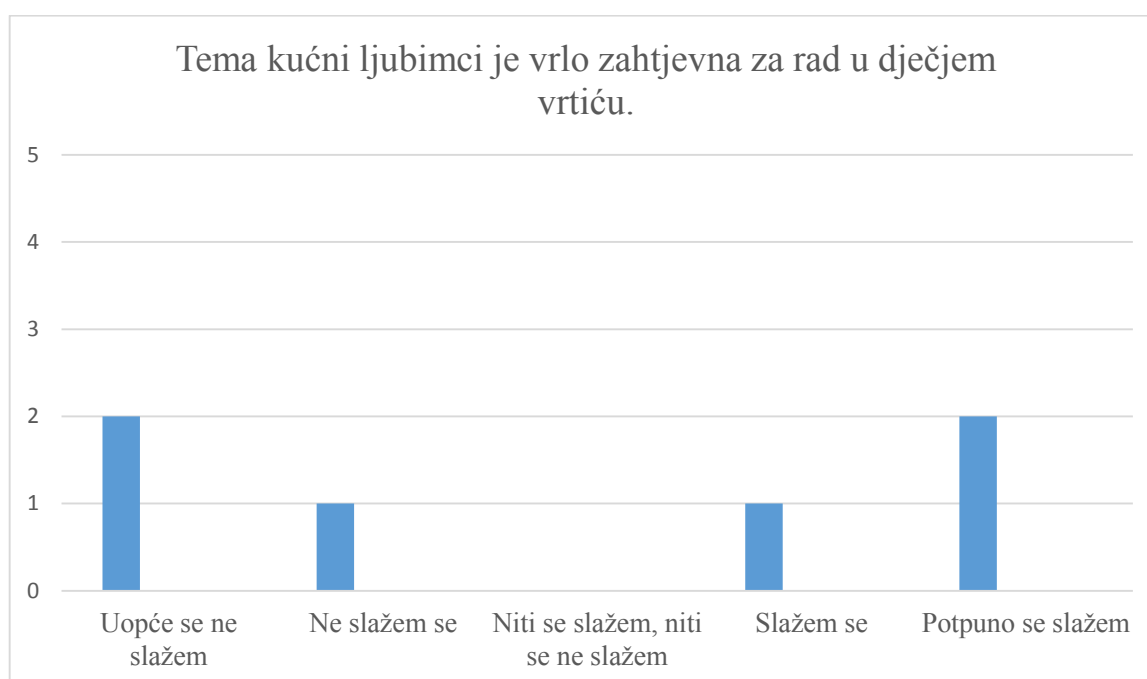
Pet odgojiteljica (83%) potpuno se slaže da je uloga kućnog ljubimca u životu djeteta velika, dok se jedna odgojiteljica (17%) slaže da je uloga kućnog ljubimca u životu djeteta velika.

Slika 6. Tvrdnja „Uloga kućnog ljubimca u životu djeteta je velika“

Slika 7. prikazuje tvrdnju broj 3 – „Tema kućni ljubimci je vrlo zahtjevna za rad u dječjem vrtiću.“

Dvije odgojiteljice (33%) se uopće ne slažu da je navedena tema zahtjevna za rad u dječjem vrtiću, jedna odgojiteljica (17%) se ne slaže da je tema zahtjevna za rad u dječjem vrtiću, dok se jedna odgojiteljica (17%) slaže da je tema kućni ljubimci zahtjevna za radu u dječjem vrtiću, a dvije se odgojiteljice potpuno slažu da je navedena tema zahtjevna za radu u dječjem vrtiću. Mišljenja odgojiteljica kod ovog pitanja su podijeljena, možda jer je tema zahtjevna. Provođenje teme zahtjeva veliku pripremu, uvijek postoje određeni rizici (kako će reagirati životinja, a kako djeca).

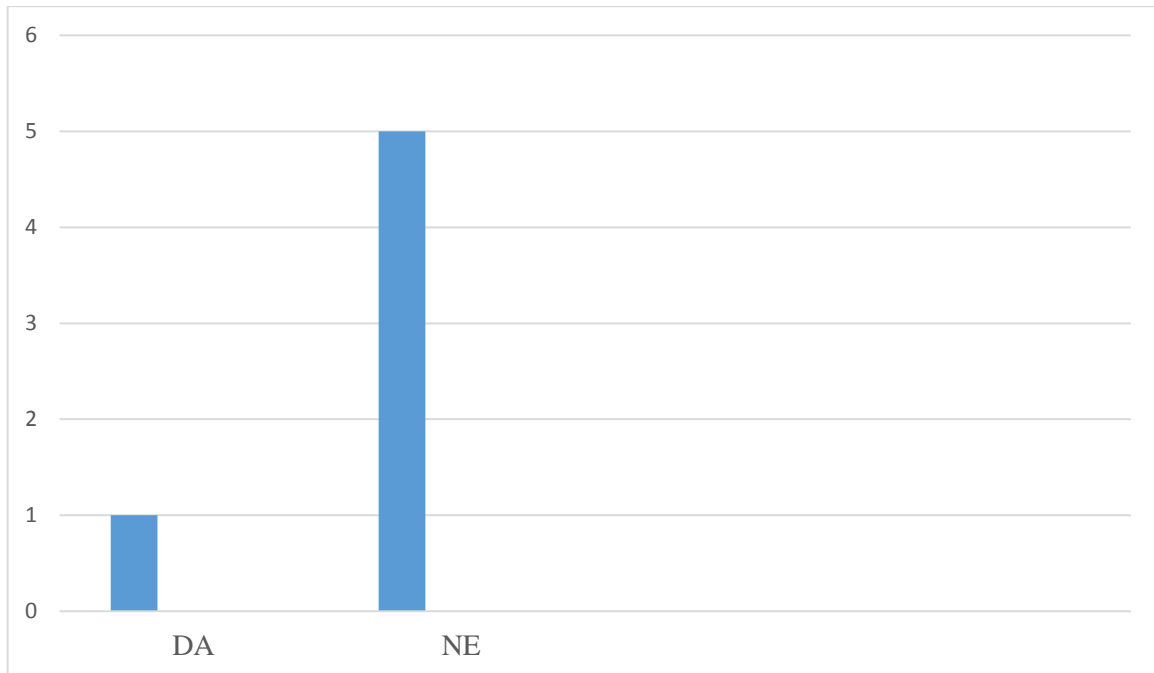
Slika 7. Mišljenja odgojiteljica o provedbi navedene teme u dječjem vrtiću

11. pitanje - Jeste li proveli projekt na temu „Kućni ljubimci“?

Na navedeno pitanje odgojiteljice su imale ponuđene odgovore DA i NE.

Slika 8. prikazuje da je jedna odgojiteljica (17%) provela projekt na temu kućni ljubimci, dok ostale odgojiteljice, njih pet (83%) nije provelo projekt na tu temu. Smatram da odgojiteljice većinom nisu provodile projekt zbog složenosti same teme. Zahtjeva pripremu u kojoj odgojiteljica mora upoznati životinju i biti sigurna da ju može dovesti u dječji vrtić, treba savjet

i odobrenje veterinara, ne može znati kako će životinja reagirati među djecom. Postoje rizici u provođenju ove teme, pa se možda ne usude upustiti u to.

Slika 8. Provode li odgojiteljice projekt na temu kućni ljubimci

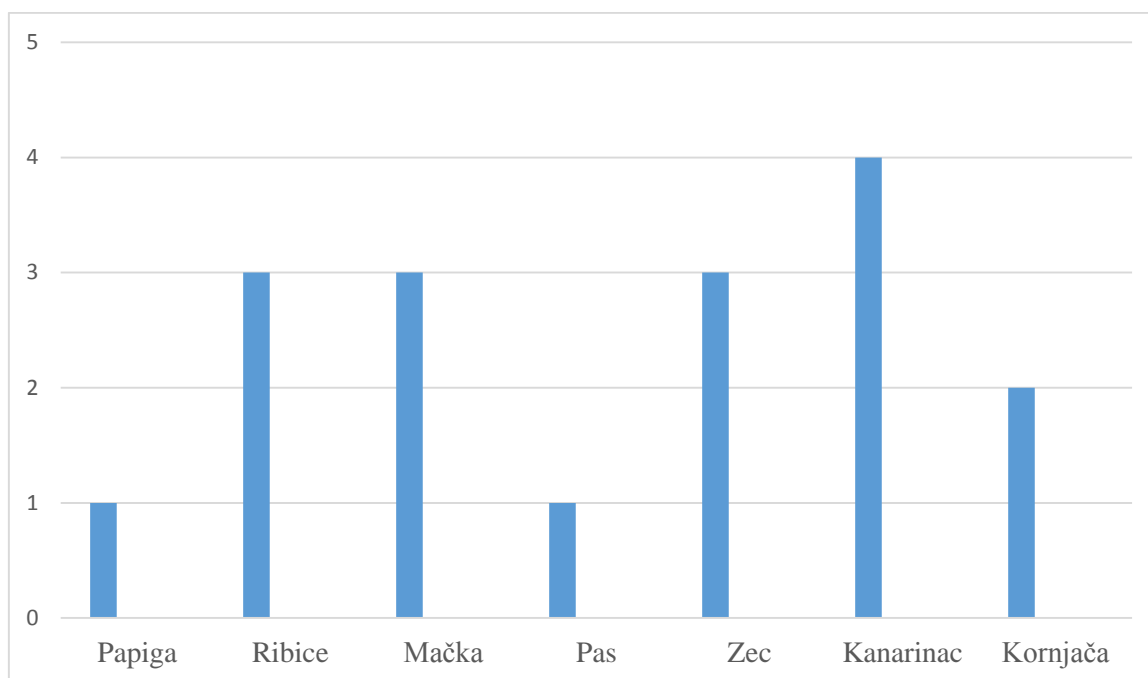
12. pitanje - Koje kućne ljubimce smatrate najpogodnijima za rad u dječjem vrtiću i zašto?

Slika 9. prikazuje da četiri odgojiteljice (67%) smatraju da je kanarinac najpogodniji za rad u dječjem vrtiću, tri odgojiteljice (50%) smatraju da su ribice pogodne za rad u dječjem vrtiću, tri odgojiteljice (50%) smatraju da su mačke pogodne za radu u dječjem vrtiću, tri odgojiteljice (50%) navele su zeca kao kućnog ljubimca pogodnog za rad u dječjem vrtiću, dvije odgojiteljice (33%) smatraju da je to kornjača, dok je jedna odgojiteljice (17%) navela da je to pas i jedna odgojiteljica (17%) navela je da je to papiga.

A na pitanje *Zašto?* odgovorile su:

- pitome su i ne mogu ozlijediti djecu,
- jer su im bliske,
- jer u vrtiću imamo mjesta samo za njih,
- imam već iskustvo u radu s njima.

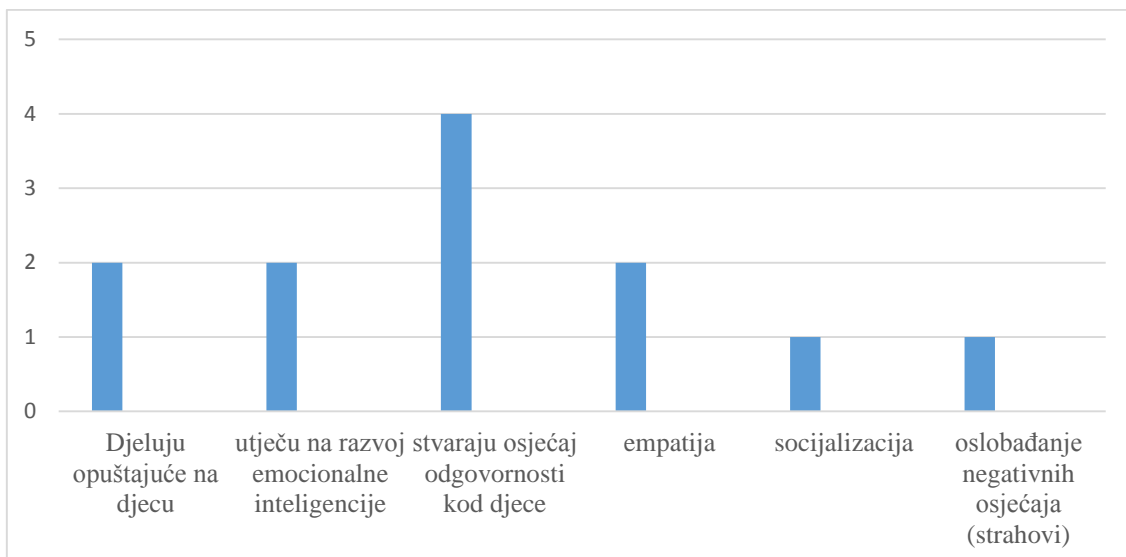

Slika 9. Životinje pogodne za rad u dječjem vrtiću

13. pitanje - Koje su najvažnije prednosti rada s djecom o kućnim ljubimcima?

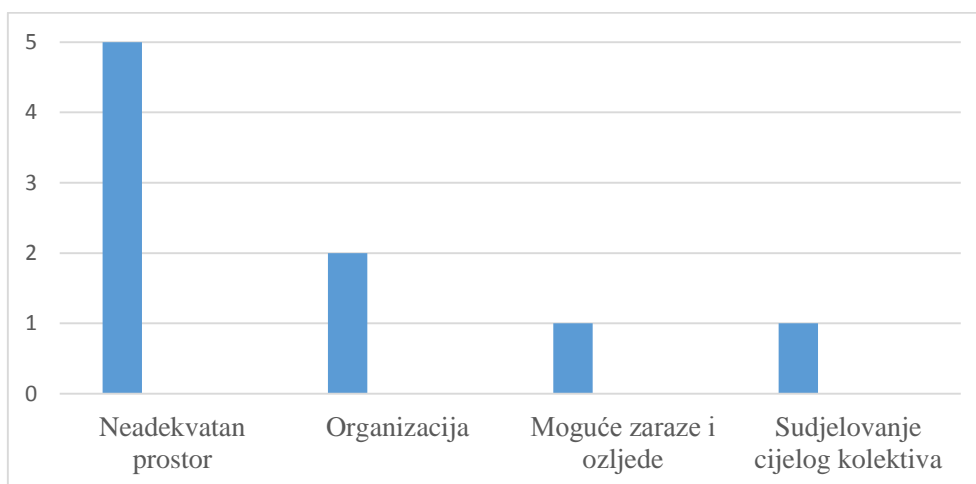
Slika 10. prikazuje da su se odgojiteljice oko nekih prednosti u većini složile, čak četiri odgojiteljice (67%) smatraju da rad s kućnim ljubimcima kod djece stvaraju osjećaj odgovornosti i brige, dvije odgojiteljice (33%) smatraju da na djecu djeluju opuštajuće, dvije odgojiteljice (33%) misle da utječu na razvoj emocionalne inteligencije djece, dvije odgojiteljice (33%) smatra da rad s kućnim ljubimcima pridonosi razvoju empatije, jedna odgojiteljica (17%) navela je socijalizaciju, a jedna odgojiteljica (17%) smatra da kućni ljubimci pomažu kod oslobađanja negativnih osjećaja kod djece (strahovi).

Slika 10. Prednosti rada s kućnim ljubimcima

14. pitanje - Koje su poteškoće u provođenju teme „Kućni ljubimci“ u dječjem vrtiću?

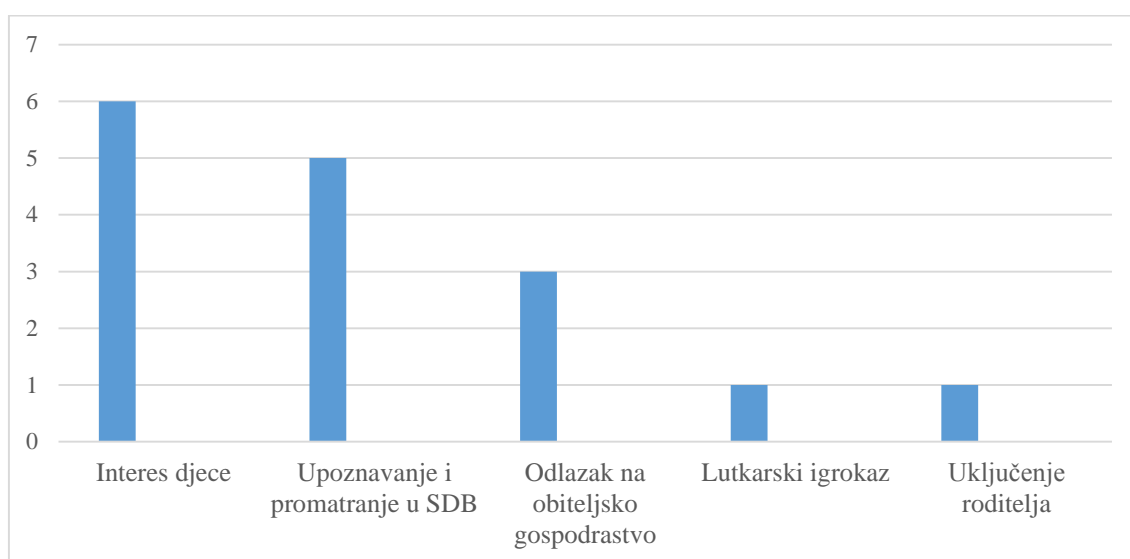
Slika 11. prikazuje da čak pet odgojiteljica (83%) smatra da je neadekvatan prostor poteškoća u provođenju ove teme, dvije odgojiteljice (33%) navele su organizaciju kao poteškoću, jedna odgojiteljica (17%) spomenula je moguće zaraze i ozljede tijekom provođenja spomenute teme i jedna odgojiteljica (16%) smatra da pri provođenju navedene teme treba sudjelovati cijeli kolektiv vrtića.

Slika 11. Poteškoće u provođenju teme u dječjem vrtiću

15. pitanje - Ako biste provodili temu „Kućni ljubimci“ napišite Vaše mišljenje kako biste ju najbolje mogli provesti.

Slika 12. prikazuje da je svih šest odgojiteljica (100%) navelo da treba slijediti interes djece, pet odgojiteljica (83,%) smatra da treba kućnog ljubimca upoznavati i promatrati u sobi dnevnog boravka, tri odgojiteljice (50%) navelo je odlazak na obiteljsko gospodarstvo kao način provođenja spomenute teme, jedna odgojiteljica (17%) navela je lutkarski igrokaz, dok jedna odgojiteljica (17%) smatra da treba uključiti roditelje u provođenje teme kućni ljubimci.

Slika 12. Kako provesti navedenu temu u dječjem vrtiću

Rezultati ankete pokazali su da sve ispitane odgojiteljice u svome radu provode temu kućni ljubimci i da ju provode u sklopu neke druge teme. Druge teme uglavnom su *Moja najdraža životinja*, *Životinje koje poznajemo*, *Životinjski svijet*, *Dan planete Zemlje*. Na provođenje navedene teme 100% odgojiteljica naveo je interes djece. Dok je 67% odgojiteljica smatra kako ih je potaknuo osobni interes, 33% potaknula je suradnja sa kolegicom, a 17% navelo je tema *Nasilje nad životinjama*. Ni jednu odgojiteljicu na provođenje teme nisu potaknuli Plan i program i prijedlog roditelja.

Prema rezultatima ankete, 67% odgojiteljica smatra da ima mogućnost dovesti kućnog ljubimca u sobu dnevnog boravka u dječjem vrtiću, dok 33% odgojiteljica smatra da nema tu mogućnost. Odgojiteljice koje smatraju da mogu dovesti kućnog ljubimca u sobu dnevnog boravka to su i

učinile, a kućni ljubimci koje su dovele bili su: zec, mačka, patuljasti kunić, kornjača, ribica i pas. Samo je jedna odgojiteljica provela projekt na temu kućni ljubimci.

Za korištene aktivnosti tijekom provedbe teme, 50% odgojiteljica smatra da su istraživačko-spoznajne aktivnosti najvažnije, 33% smatra da su aktivnosti za razvoj govora najvažnije, dok 17% smatra da su glazbene aktivnosti najvažnije tijekom provođenja teme.

Sve odgojiteljice su provodile ili smatraju da se tema može provoditi sa starijom skupinom, 83% smatra da je primjereno za srednju skupinu, također 83% smatra da je tema prikladna za mlađu skupinu, dok je 50% odgojiteljica izabralo jasličku skupinu. Sve odgojiteljice su navele psa i mačku kao kućne ljubimce koji su najpogodniji za rad s djecom u dječjem vrtiću, 83% smatra da je to zec, 67% navelo je ptice, 50% spomenulo je kornjaču i ribice.

Kod prednosti rada s kućnim ljubimcima u dječjem vrtiću 67% smatraju da rad s kućnim ljubimcima kod djece stvaraju osjećaj odgovornosti i brige, 33% smatraju da na djecu djeluju opuštajuće, 33% misle da utječu na razvoj emocionalne inteligencije djece, 33% smatra da rad s kućnim ljubimcima pridonosi razvoju empatije, 17% navelo je socijalizaciju, a 17% smatra da kućni ljubimci pomažu kod oslobađanja negativnih osjećaja kod djece (strahovi).

Kao poteškoće u provođenju teme u dječjem vrtiću 83% smatra da je to neadekvatan prostor 33% navodi organizaciju, 17% spominje moguće zaraze i ozljede tijekom provođenja spomenute teme, 17% smatra da pri provođenju navedene teme treba sudjelovati cijeli kolektiv vrtića.

Nakon obrade ankete u dobivenih rezultata stekla sam opći dojam o provođenju navedene teme u odabranom vrtiću. Tema se vrlo često koristi kao samostalna cjelina i u sklopu drugih tema i aktivnosti. Odgojiteljice su aktivne i dovode različite kućne ljubimce kako bi djeci tu temu učinile što zanimljivijom. Što se dobi djece tiče, tema je najviše zastupljena u starijoj skupini, ali se koristi i u drugim skupinama. Primijetila sam da nijednu odgojiteljicu na provođenje teme nije naveo Plan i program, što govori da postoji mogućnost da se u drugim vrtićima tema i ne provodi, ako ju odgojiteljice ne provedu na svoju inicijativu. Najveći problem pri provođenju teme predstavlja neadekvatan prostor i materijalni uvjeti; i samo je jedna odgojiteljica provela projekt na tu temu. Odgojiteljice su zainteresirane na navedenu temu, jer su u anketi navele dosta načina na koji bi se tema mogla provesti. Neki od njih su: promatranje i upoznavanje u sobi dnevnog boravka, odlazaka na obiteljsko gospodarstvo, lutkarski igrokaz, uključivanje roditelja. Stoga vjerujem da će temu i dalje provoditi i koristiti neke od aktivnosti i ideja koje su navele u anketi.

8. Zaključak

Kako su se civilizacije razvijale, odnos između ljudi i životinja postao je više simboličan i manje bitan za ljudski život, i s tom je promjenom došlo mišljenje da su ljudi nadređeni svim životinjama. Zauzimaju ulogu člana obitelji te se s njima razvija emocionalni odnos i djetetu pružaju osjećaj podrške.

Djeca u interakciji s ljubimcem koji u potpunosti ovisi o njima, uče razumjeti potrebe i osjećaje životinja, ali i ljudskih bića, i to od najranije dobi. Pri tomu nije presudno samo posjedovanje ljubimca nego i suosjećanje koje djeca imaju prema ljubimcima, a koje je povezano s njihovom empatijom prema ljudima.

Djeci životinja pomaže u socijalizaciji te je most prema drugim osobama prilikom zbližavanja, upoznavanja i stvaranja novih prijateljstava. Pomaže djetetu da se nauči brinuti o bližnjima, da se nauči odgovornosti i usvajanju obaveza.

Pri dolasku kućnog ljubimca u dječji vrtić djeci treba savjetovati da se zajednički brinu i dijele odgovornost oko brige za ljubimca, važno im je dati zadatke koji su primjereni za njihovu dob. Potrebno ih je ohrabrivati i biti podrška njihovoj brizi i radu, pomoći im i uputiti ih u pravilan odnos prema životinji.

Istraživanje pokazuje da se tema vrlo često koristi kao samostalna cjelina i u sklopu drugih tema i aktivnosti. Sve odgojiteljice su navele da ih je na provođenje teme naveo interes djece. Odgojiteljice su aktivne i dovode različite kućne ljubimce kako bi djeci tu temu učinile što zanimljivijom. Primijetila sam da nijednu odgojiteljicu na provođenje teme nije naveo plan i program, što govori da postoji mogućnost da se u drugim vrtićima tema i ne provodi ako ju odgojiteljice ne provedu na svoju inicijativu. Tema je najviše zastupljena u starijoj skupini, ali se koristi i u drugim skupinama. Najveći problem pri provođenju teme predstavlja neadekvatan prostor i materijalni uvjeti, spominju se moguće zaraze i ozljede kao i problem jer mora sudjelovanje cijelog kolektiva. Kao najprikladnije kućne ljubimce za rad s djecom sve odgojiteljice (100%) navele su psa i mačku, pet odgojiteljica (83%) smatraju da je to zec, četiri odgojiteljice (67%) navele su ptice, tri odgojiteljice (50%) spomenule su kornjaču i tri odgojiteljice (50%) navele su ribice.

9. Literatura

1. Bogdan, M. (2015.). Ljubimci kroz povijest, datum preuzimanja: 24.8.2016, dostupno na: <http://svijet-ljubimaca.blogspot.hr/2015/02/povijest-kucnih-ljubimaca.html>
2. Chernak McElroy, S. (2002.). *Životinje kao učitelji i iscjelitelji*, Zagreb, V. B. Z.
3. Levačić, J. (2009.). *Pokušaj validacije adaptirane lexington skale privrženosti kućnim ljubimcima*, Zadar, Slap
4. Smojver-Ažić, S., Opalović, Z. (2010.). *Uloga kućnih ljubimaca u socioemocionalnom razvoju djece školskog uzrasta*, Napredak
5. Uzelac, V., Starčević, I. (1999.). *Djeca i okoliš*, Rijeka, Adamić
6. Uzelac, V., Lepičnik-Vodopivec, J., Anđić, D. (2014.). *Djeca – odgoj i obrazovanje - Održivi razvoj*, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga
7. Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Dautović, S. *Životinje u osnovnoškolskom kurikulumu: zašto da?*, Priručnik za nastavnike i roditelje, Osijek, IBL d.o.o.

10. Sažetak

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Sveučilišni diplomski studij Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

Branka Barunčić

Kućni ljubimci i odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću

Diplomski rad

Osijek, 2016.

Broj stranica:37

Broj tablica:12

Broj literaturnih jedinica : 7

Diplomski rad izrađen je na Katedri za prirodoslovlje iz kolegija Prirodoslovlje pod vodstvom mentora izv.prof.dr.sc. Irelle Bogut i mr.sc. Željka Popovića, profesora visoke škole.

U radu su opisani počeci kućnih ljubimaca, kako se mijenjao odnos između čovjeka i životinja kroz povijest i kako su kućni ljubimci postali simbol modernog društva. Kako kućni ljubimac može biti dobar partner roditeljima u učenju empatije, suosjećanja, odgovornosti i poštovanja kod djece. Djeca koja odrastaju u obiteljima koje imaju životinje i ljubimce uglavnom se dobro upoznata s pravilnim postupanjem prema životinjama, dok oni koji nemaju ljubimce najčešće ne poznaju ta pravila.

Cilj istraživanja bio je ispitati zastupljenost teme „Kućni ljubimci“ u radu sa djecom u dječjem vrtiću. U istraživanju je sudjelovalo šest odgojiteljica dječjeg vrtića „Radosno djetinjstvo“ Ivankovo. i samo jedna odgojiteljica ima radnog iskustva manje od 10 godina. Nakon obrade ankete od dobivenih rezultata stekla sam opći dojam o provođenju navedene teme u odabranom vrtiću. Tema se vrlo često koristi kao samostalna cjelina i u sklopu drugih tema i aktivnosti. Odgojiteljice su aktivne i dovode različite kućne ljubimce kako bi djeci tu temu učinile što zanimljivijom. Sve odgojiteljice na provođenje teme potaknuo je interes djece. Tri odgojiteljice smatraju da je tema primjerena jasličkoj skupini, pet odgojiteljica da je za mlađu skupinu, pet odgojiteljica za srednju skupinu, a svih šest odgojiteljica da se može provoditi sa starijom skupinom. Najveći problem pri provođenju teme predstavlja neadekvatan prostor i materijalni uvjeti. I samo je jedna odgojiteljica provela projekt na tu temu. Odgojiteljice su zainteresirane na navedenu temu, jer su u anketi navele dosta načina na koji bi se tema mogla provesti. Stoga vjerujem da će temu i dalje provoditi i koristiti neke od aktivnosti i ideja koje su navele u anketi.

Ključne riječi: kućni ljubimci, empatija, odgovornost, pravila, dječji vrtić.

11. Summary

University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek

Faculty of Education

University graduate study of early and pre-school education Diploma paper

Sveučilišni diplomski studij Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja

Branka Barunčić

Pets and education in kindregarten

Osijek, 2016.

Number of pages: 37

Number of tables: 12

Literature cited:7

The diplomal paper was made at the Department of Natural Science from the course of Nature and Science under the guidance of mentors Irella Bogut, Ph.D., Assoc.Prof. and Željko Popović, M.Sc.,College Prof.

This paper describes the beginnings of pets, how the relationship between men and animals evolved and changed through history and how pets became symbol of modern society. How a pet can be a good partner to parents in teaching their children to show empathy, sympathy, responsibility and respect. Children that grow up in families, which have animals and pets, are mainly well familiar with correct treatment of animals, whilst those without animals generally do not know these rules.

Aim of this survey was to examine the representation of the topic "Pets" in working with children at a kindergarten. Six nursery school teachers from kindergarten "Radosno djetinjstvo" Ivankovo have participated in this survey and only one has less than 10 years of work experience. Having processed the survey, I somehow got a general impression on the implementation of this topic at a selected kindergarten. Educators are active and bring various pets to make that subject more interesting to children. The interest of children for that subject made the educators to conduct that particular subject. This topic is very often used as an independent unit and within other topics and activities. It is implemented with all groups, while being the most common with the older group. Three educators consider that the subject is appropriate for the day nursery group, five of them think it is appropriate for younger group, other five educators are in favor of middle group, however, all six educators agree that it can be implemented with older group. The biggest issues with topic implementation are inadequate facilities and material conditions. Only one nursery school teacher has conducted a project with

the abovementioned topic. Nursery school teachers are interested in the mentioned topic, because, in the survey, they have mentioned many ways how this topic could be implemented. Thus, I believe that they will continue to implement this topic and use some of the activities that they have mentioned in the survey.

Key words: pets, empathy, responsibility, rules, kindergarten

12. Prilozi

Anketa za odgojitelje o temi „Kućni ljubimci“ u radu s djecom u dječjem vrtiću

Poštovani,

anketa se provodi u svrhu istraživanja za diplomski rad. Anonimna je. Namijenjena je odgojiteljima, a cilj joj je saznati mišljenja odgojitelja o temi „Kućni ljubimci“ u radu s djecom u dječjem vrtiću.

Unaprijed zahvaljujem na Vašem vremenu i odgovorima!

SPOL: M   Ž

DOB: _____

GODINE RADNOGA ISKUSTVA: _____

1. Provodite li temu “Kućni ljubimci“ u radu s djecom?

a) DA

b) NE

2. Provodite li ovu temu u sklopu neke druge teme? (Ako je odgovor DA, ispod napišite u sklopu koje teme)

a) DA

b) NE

---

3. Što Vas je potaknulo na provođenje teme „Kućni ljubimci?

(Možete zaokružiti više odgovora)

- g) Plan i program
- h) Osobni interes
- i) Interes djece
- j) Prijedlog roditelja
- k) Suradnja s kolegicom
- l) Nešto drugo_____

4. Imate li mogućnost dovesti kućnog ljubimca u sobu dnevnog boravka u dječjem vrtiću?

DA

NE

5. Ako je odgovor u prethodnom pitanju bio DA, napišite jeste li to ikada napravili i o kojem kućnom ljubimcu se radilo.

---

6. Kako su djeca reagirala na kućnog ljubimca u skupini?

---

7. Koje vrste aktivnosti ste koristili ili koje smatrate da bi mogli koristiti tijekom provođenja navedene teme?

(Rangirajte aktivnosti prema važnosti)

a) Glazbene	
b) Istraživačko-spoznajne	
c) Likovne	
d) Manipulativne igre	
e) Aktivnosti za razvijanje govora	

8. S kojim uzrastom djece ste provodili ili smatrate da bi mogli provoditi navedenu temu?

(Možete zaokružiti više odgovora)

- e) jaslička skupina
- f) mlađa skupina (3-4 godine)
- g) srednja skupina (4-5 godina)
- h) starija skupina (5-6 godina)

9. Koji su kućni ljubimci po Vama najprikladniji za rad s djecom u dječjem vrtiću?

---

10. U sljedećim tvrdnjama zaokružite brojeve koji označavaju Vaše mišljenje.

1 – uopće se ne slažem

2 – ne slažem se

3 – niti se slažem, niti se ne slažem

4 – slažem se

5 – potpuno se slažem

Tema „Kućni ljubimci“ djeci je zanimljiva	1	2	3	4	5
Uloga kućnog ljubimca u životu djeteta je velika	1	2	3	4	5
Tema „Kućni ljubimci“ je vrlo zahtjevna za rad u dječjem vrtiću	1	2	3	4	5

11. Jeste li proveli projekt na temu „Kućni ljubimci“?

DA

NE

12. Koje kućne ljubimce smatrate najpogodnijima za rad u dječjem vrtiću i zašto?

---

13. Koje su najvažnije prednosti rada s djecom o kućnim ljubimcima?

---

14. Koje su poteškoće u provođenju teme „Kućni ljubimci“ u dječjem vrtiću?

---

15. Ako biste provodili tema „Kućni ljubimci“ napišite Vaše mišljenje kako biste ju najbolje mogli provesti.
